

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN XUÂN NON

**GIẢI PHÁP HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC CỘNG ĐỒNG
TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA
BÀN HUYỆN PÁC NẠM TỈNH BẮC KẠN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Thái Nguyên - Năm 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN XUÂN NON

**GIẢI PHÁP HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC CỘNG ĐỒNG
TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA
BÀN HUYỆN PÁC NẠM TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 8.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: TS. HÀ THỊ HÒA

Thái Nguyên - Năm 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Bắc Kạn, ngày 15 tháng 08 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Xuân Non

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến cô giáo **TS. Hà Thị Hòa** - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các Thầy Cô thuộc phòng Đào tạo, Khoa Kinh tế & PTNT - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin cảm ơn UBND huyện Pác Nặm; UBND các xã: Cổ Linh, Giáo Hiệu, Bộc Bó huyện Pác Nặm và các hộ gia đình ở 3 xã trên đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Bắc Kạn, ngày 15 tháng 08 năm 2019

Tác giả luận văn

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
4.1. Ý nghĩa khoa học	3
4.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	4
1.1. Cơ sở lý luận của vấn đề nghiên cứu	4
1.1.1. Cộng đồng và nguồn lực cộng đồng	4
1.1.2. Huy động nguồn lực cộng đồng trong phát triển nông thôn.....	5
1.1.3. Sự tham gia của cộng đồng trong phát triển nông thôn	7
1.1.4. Cơ chế chính sách huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng NTM.....	8
1.2. Cơ sở thực tiễn của vấn đề nghiên cứu	10
1.2.1. Quy chế giám sát đầu tư của cộng đồng	10
1.2.2. Quy chế tổ chức huy động, quản lý và sử dụng các khoản đóng góp tự nguyện của nhân dân để xây dựng cơ sở hạ tầng.....	11
1.2.3. Cơ chế huy động sự tham gia của cộng đồng trong chương trình thí điểm xây dựng NTM thời kỳ CNH-HĐH.....	12
1.2.4. Cơ chế huy động cộng đồng trong chương trình MTQG xây dựng NTM	14

1.2.5. Quy chế dân chủ cơ sở	15
1.2.6. Nội dung chủ yếu về chương trình xây dựng nông thôn mới	17
1.3. Một số nghiên cứu về vấn đề huy động nguồn lực trong xây dựng nông thôn.....	24
1.3.1. Trên thế giới	24
1.4.2. Trong nước	29
1.4. Đánh giá chung rút ra từ tổng quan tài liệu.....	33
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ...	34
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	34
2.1.1. Điều kiện tự nhiên của huyện Pác Nặm.....	34
2.1.2. Điều kiện kinh tế- xã hội của huyện Pác Nặm.....	37
2.1.2.2. Tình hình dân số - lao động và việc làm.....	38
2.1.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn trong phát triển kinh tế trên địa bàn huyện Pác Nặm.....	41
2.2. Nội dung nghiên cứu	43
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	43
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	43
2.3.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	45
2.3.3. Phương pháp phân tích số liệu thống kê	45
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	46
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh tình hình chung	46
2.4.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh sự tham gia của người dân và các tổ chức xã hội	46
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	48
3.1. Tình hình xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Pác Nặm	48
3.1.1. Kết quả 3 năm thực hiện Chương trình xây dựng NTM trên địa bàn huyện Pác Nặm.....	48

3.1.2. Kết quả huy động nguồn lực xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Pác Nặm.....	50
3.1.3. Tình hình phân bổ nguồn vốn xây dựng nông thôn mới của huyện Pác Nặm	51
3.1.2. Đánh giá chung sau 3 năm (2016-2018) triển khai xây dựng NTM huyện Pác Nặm.....	52
3.2. Tình hình huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM của 3 xã nghiên cứu.....	53
3.2.1. Khái quát chung 3 xã nghiên cứu.....	53
3.2.2. Sự hiểu biết của người dân và cán bộ xã, thôn về chương trình xây dựng nông thôn mới	55
3.2.3. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Giáo Hiệu	57
3.2.4. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Bộc Bó.....	60
3.2.5. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Cổ Linh.....	63
3.2.6. Những đóng góp của người dân và cộng đồng vào chương trình xây dựng NTM	65
3.2.7. Những khó khăn trong việc huy động nguồn lực cộng đồng vào chương trình xây dựng NTM	67
3.3. Một số nguyên nhân, phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức cho việc huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM huyện Pác Nặm.....	70
3.3.1. Một số nguyên nhân dẫn đến việc huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM huyện Pác Nặm còn khó khăn	70
3.3.2. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức (SWOT) cho việc huy động nguồn lực cộng đồng cho xây dựng nông thôn mới huyện Pác Nặm	71
3.4. Những giải pháp để huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Pác Nặm.....	72

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	76
1. Kết luận	76
2. Kiến nghị.....	78
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	81

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa là
BCĐ	Ban chỉ đạo
BQL	Ban quản lí
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
HTX	Hợp tác xã
KT-XH	Kinh tế xã hội
MTQG	Mục tiêu quốc gia
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	Nông thôn mới
PTNT	Phát triển nông thôn
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
VSMT	Vệ sinh môi trường
VHXH	Văn hoá – Xã hội
XĐGN	Xóa đói giảm nghèo

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tình hình sử dụng đất của huyện Pác Nặm.....	36
Bảng 2.2. Tình hình dân số, lao động của huyện Pác Nặm	39
năm 2016 – 2018	39
Bảng 3.1: Tổng hợp kết quả rà soát các tiêu chí NTM huyện Pác Nặm tính đến tháng 12/2018	50
Bảng 3.2: Kết quả huy động nguồn lực xây dựng NTM huyện Pác Nặm giai đoạn 2016 - 2018.....	50
Bảng 3.3. Phân bố nguồn vốn xây dựng nông thôn mới của huyện Pác Nặm giai đoạn 2016-2018.....	51
Bảng 3.4: Một số thông tin 3 xã nghiên cứu thời điểm cuối năm 2018	55
Bảng 3.5: Sự hiểu biết của người dân về chương trình xây dựng NTM.....	56
Bảng 3.6: Đánh giá của cán bộ và người dân về việc triển khai xây dựng NTM tại địa phương.....	57
Bảng 3.7: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Giáo Hiệu tính đến tháng 12/2018.....	59
Bảng 3.8: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Bộc Bó tính đến tháng 12/2018.....	62
Bảng 3.9: Nguồn vốn xây dựng NTM tại xã Cổ Linh đến tháng 12/2018	64
Bảng 3.10: Những công việc người dân tham gia vào xây dựng nông thôn mới tại địa phương mình (n=135)	65
Bảng 3.11: Ý kiến đánh giá của cán bộ xã, thôn về sự tham gia của cộng đồng trong xây dựng NTM (n = 30).....	66
Bảng 3.12: Ý kiến của các hộ dân về việc huy động nguồn lực cho chương trình xây dựng NTM	67
Bảng 3.13: Ý kiến của cán bộ xã, thôn về khó khăn trong huy động nguồn lực đóng góp bằng tiền (n = 30)	69
Bảng 3.14: Ý kiến của cán bộ xã, thôn về khó khăn trong huy động nguồn lực đóng góp bằng đất đai (n = 30)	69